46րդ ՏԱՐԻ — Թիւ 534 Կ. ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒՆՎ. 24/6 ՓԵՏՐ. 1903 — ՈՒՐԲԱԹ — 8 ԶԻԼԿԱՏԷ 24 ՔԵԱՆՈՒՆԸ ՍԱՆԻ 1318

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉI-EFKIAR
38, Grand' Rue de la S-Porte, 38
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Փ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւնները ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی: اوهانس فريد
اداره خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղշ.	50 ղշ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	18 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — "ՄԱՆԶՈՒՄԷ" ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԱՍՈՒԼԻՍՆԵՐ

ԿԻՆ ԳՐՈՂՆԵՐԸ

Գրական հրապարակին վրայ՝ օրուան նորութիւնը կին գրողներն են։ Քանի մը շաբթուան մէջ կէս երկոտասնեակ մը եղան, և եթէ այսպէս երթալու ըլլայ, շատ հաւանական է որ վաղը միւս օր երկոտասնեակը անցնին։ Արուեստակցի նախանձը,—նախանձ մը որ շատ հեզ ասպարէզ մը կը վճռէ,—յայտնի է որ էրիկմարդոցմէն շա՛տ աւելի տարածուած է իրենց մէջ, որովհետեւ ամէնքն ալ իրարու նայելով, իրարու փեշին կառչելով է որ մէջտեղ նետուած են։ Պիտի ըսէի նոյն իսկ թէ ամէնքն ալ իրարու միս ուտելու համար կը ճլտորին, կատարեալ հաւեր՝ որոնք առջեւնին նետուած կերը ուտելէ աւելի իրարու գլուխ կը կտցեն։

Նմանութիւնը՝ որչափ որ ալ հակառակ մեր ըմբռնած նշանաւոր կանոններուն, պէտք է ընդունիլ որ շատ ճիշդ է։ Դրէք երկու կամ երեք հաւ մէկտեղ՝ հանդարտօրէն կ'ապրին, առանց բնաւ իրար խրտչեցնելու. բայց այդ միեւնոյն հաւերուն տուէ՛ք քիչ մը գարի, և կամ աքլոր մը, ու կռիւը պիտի փրթի։ Միեւնոյնն է նաեւ կիներուն համար. որչափ ատեն որ իրենց մէջ խնդիր մը չունենան, որչափ ատեն որ մրցակցութեան գիտակցութիւնը զիրենք չխռովէ, աշխարհի ամէնէն անվնաս էակներն են։ Բայց անգամ մը որ նախանձին դեղինը դէմքերնին գրկէ, անգամ մը որ հակառակութեան խիրտով աղտոտուին, ալ մօտիկ ըրէք՝ եթէ սիրտ ունիք։

Բնականաբար մեր կին գրողները չպիտի կրնային զարտուղիլ այս կանոնէն՝ որ տեսակ մը բնական խառնուածք դարձած է ընդհանուր աշխարհի կիներուն համար։ Եւ հարկ կա՞յ ըսելու թէ այդ պատճառաւ է որ իրար կ'ուտեն այսօր։ Կարդացէք իրենց յօդուածները և պիտի տեսնէք որ անոնցմէ իւրաքանչիւրին մէջ քոր մը կայ ուրիշ կին գրողի մը,—պաշտօնակցուհիի մը եթէ կ'ուզէք,—և յաճախ ա՛յն աստիճան վրան բաց կերպով մը որ նոյն իսկ մեր՝ էրիկմարդոցս բերանը բաց կը թողու։

* *

Ժանեակներու, տանթէլներու այդ մարտին մէջ սակայն, բան մը կայ որ մասնաւորաբար զարմանք կ'առթէ ինծի։ Բոլոր այդ կիները,—որոնց մէջ տաղանդաւորներ չեն պակսիր,—կը կռուին անո՛նք բանի մը մասին որ էրիկմարդոց համար անգամ հրապոյր մը չունենալուն՝ բացարձակապէս պէտք է արհամարհուէր կիներուն կողմէ։ Ինչ է իրենց վիվլուկին առարկան.—սա մեր օրուան գրականութիւնը։ Բայց ի՞նչ տակէ աւելի անհրապոյր, տակէ աւելի անտանելի ու անամէջ։ Այդ կիները թերեւս կը կարծեն թէ իրենց փառասիրական ձգտումներուն պսակումը կրնայ ըլլալ գրական աւելի կամ նուազ նշանակալից յաջողութիւն մը։ Թերեւս կը կարծեն թէ իրենց սա կամ նա յօդուածին գեղեցկութիւնը, բարձրութիւնը կրնան շահագրգռել անձեր՝ որոնց հետաքրքրութեան առարկայ դառնալը պատիւ մըն է։ Թերեւս կը կարծեն փայլիլ՝ աղուոր գրականութիւն մը ընելով։

Սի՜ն յոյսեր... ինչպէս սովորութիւն դարձած է ըսել։ Մերինին պէս հասարակութեան մը մէջ՝ ուրուն աչքին ամէնէն ապուշ գրողը յաճախ ամէնէն տաղանդաւորին չափ և նոյն իսկ աւելի նշանակութիւն կը ստանայ, որ, գրականութեան մէջ մանաւանդ, երբեք չգիտեր զանազանել թէ ո՞ւր է արժանիքը, որ աւելի պոռացողին, կոնչուըռտողին իրաւունք կու տայ, որ չգիտեր զանազանել գեղեցիկը տգեղէն, արուեստը չարաչարէն, ինչ կ'արժէ փայլիլը, գնահատուիլը։ Գովեստ մը զոր այսօր քեզի կու տան՝ իրական արժանիք ունեցող արտադրութեան մը համար, վաղը կրնայ տրուիլ ներկայացող առաջին անմիտին։ Փառատիանք մը՝ ուրուն այսօր քեզ առարկայ կը դարձնեն քու տաղանդէդ հրապուրուելով, վաղը միւս օր կ'երթայ աստուածացնել երեւակայութիւնը ամէնէն ապուշին տաղանդը՝ որուն բովանդակ գեղեցկութենէն ոչնչութիւնը միայն կը ճանչնան։

Այս գիտակցութիւնը՝ որ արդէն շատ շուտ կը գոյանայ, անձնասիրութիւնդ կը վիրաւորէ. կը պզտիկցնէ քեզ քու աչքիդ. կը մտածես թէ ինչ՞ կրնայ ծառայել այն փառքը՝ զոր եթէ դուն սուղ գնած ես, ուրիշներ ո՛րչա՜փ հեշտիւ, այնչափ աժան ձեռք կը ձգեն։ Եւ ատեն կ'ըլլայ որ կը զգուշանաս անձդ հա՛մ անունդ գովեստի ենթարկելէ։ Չէ՞ մի որ հարիւր ապուշի գովասանքը մէկ խելացիի պարսաւն իսկ չարժեր։

* *

Այդ կեանքին մէկ աննշան կողմն է միայն սակայն։ Տակաւին ի՜նչ տգեղութիւններ, ինչ աղտոտութիւններ՝ որոնք գրականութիւն անունին տակ կը նուիրագործուին։ Չար նախանձ մը, անուանարկութեան մարմաջ մը, անձնական տհեւութիւններ՝ որոնք գրական տհեւութեանց կը փոխուին և կը յարդարուին զուտ գրականութեան վերաբերող խնդիրներով, բամբասանք, կեղծաւորութիւն, վերջապէս ի՜նչ անհաճոյ բան որ կրնայ մտքերնուդ ներկայանալ։

Կը մտածեմ թէ կիները, մանաւանդ մեր կիները՝ որոնք անտարբերի համբաւ մը շահած են, որոնք հասարակութեան մը աղտոտ ձորձերը լուալէ աւելի իրենց տան մաքրութեամբ զբաղելու վարժուած են, ինչ գործ ունին այդ ամէնուն հետ։ Ատեն մը, կ'ըմբռնեմ որ տարբեր եղած ըլլայ։ Այն ժամանակ ուր Սրբուհի Տիւսաբ իր վէպերը կը հրատարակէր, գրական շրջանակները այսօրուանին պէս չէին։ Տնակայէն, համբակ դպրոցականը, լուացարար կինը, անկիւնի խանութպանն ու մանաւանդ գաւառացի թղթակիցները գրականութեան չէին խառնուեր։ Գրչի կեանքը սահմանափակուած էր քանի մը չա՛տ յայտնի ու բարձր սալոններու մէջ, և եթէ Տիկին Տիւսաբ կրնար առանց բամբասուելու գրել իր վէպերը, պատճառը սա է որ այն ատենի սալոններուն մէջ գոնէ ապրիլ գիտէին, գոնէ քաղաքավար էին ու վայելուչ՝ իրենց յարաբերութեանց մէջ։ Տիկին Տիւսաբ ինքն իսկ այդ սալոններուն ամէնէն գեղեցիկներէն մէկը կը վարէր, սալօն մը՝ ուր կը խօսէին բամբասելու տեղ, ուր այպանելէ աւելի գիտէին արժանիք գնահատել, ուր վերջապէս առանց իրենց ճերմակեղէնը մաքրած ըլլալու՝ ուրիշներուն ձորձերը չէին քրքրեր։

Այսօր սակայն, բամբասանքի կատարեալ կեդրոն մըն են մեր այն սալօնները՝ որոնք գրական ըլլալու յաւակնութիւնը ունին։ Մէկ քանին մանաւանդ՝ կրնան տիպար բայներ նկատուիլ ամէն տեսակ անշնորհքութեանց։ Հիւր մը կու գայ. կը սկսին խօսիլ բացակայի մը վրայ, և ա՛յն տեսակ բացատրութիւններով, որոնք իբր ծանր իրենց հաւասարը չեն կրնար ունենալ երբեք։ Բացակայն ալ կու գայ քիչ մը վերջ ու լեզուները կը փոխուին։ Ամէն տեսակ գովեստ ու յարգանք կը շռայլեն այդ նորեկին՝ որ տակաւին պահ մը առաջ այնչա՜փ կծու ակնարկութեանց առարկայ կը դառնար։ Կարգը երրորդի մը կու գայ՝ որ իր կարգին բացակայութեանը կ'անուանարկուի և սալօնէն ներս մտածին պէս կը սկսի աստուածացուիլ։ Ոչ ոք իր ներքին կեանքին աղտոտութիւնները աչքի առջեւ կը բերէ, ոչ ոք իր խիղճը կը հարցաքննէ։ Երկինքէն իջած էակներ կարծես՝ որոնք իրենցմէ ստորադաս ուրիշ էակներու թերութիւններ մատնանիշ կ'ընեն։ Անհաւատարիմ կիներ՝ որոնք ուրիշներու շատ հեզ անմեղ կինը կը բամբասեն, շապիկներնուն աղբը մէջտեղ ձգած կիներ՝ որոնք ուրիշ կիներու շրջազգեստին պա՛կասներովը կը զբաղին, անքաղաքավար, կոշտ ու հասարակ կիներ՝ որոնք բարքի ազնուացման նախանձախնդիր կ'երեւան... և որ ի կարգին՝ պիտի ըսէր Դուրգէն։

Այս է մեր այսօրուան գրական սալօն ըսուածը՝ դիտուած մօտէն, ուսումնասիրուած իր ներքին գործադրներուն մէջ։ Չեմ գիտեր միայն, և կամ չեմ ուզեր ըսել թէ մեր կինե՞րն են որ գրականութիւնը այդ վիճակին կը վերածեն՝ թէ ուղղակի գրականութիւնն է որ մեր կիները այդպէս կը փոխէ։ Ու բնականաբար չեմ կրնար հեռանչնել թէ նոր գոյութեան իրաւունք ստանալու հետամուտ կիները կամ աղջիկները՝ որոնք այսօր մեր կին գրողներու թիւը կը ստուարացնեն, իրենք ալ այդպէ՞ս պիտի ըլլան։

* *

Քանի որ կին գրողներու վրայ կը խօսինք, թերեւս անպատեհ չըլլայ քանի մը տող ալ նուիրել այն թերահաւատներուն՝ որոնք այս վերջերս ուզեցին կասկածի տակ ձգել կարգ մը իգական ստորագրութիւններու անկեղծութիւնը։ Ինչպէս կը յիշուի, այդ թերահաւատութիւնները մասնաւորաբար ծայր տուին Օրիորդ Մառի Եօվհաննէսեանի յայտնութեան առթիւ, տաղանդաւոր աղջիկ մը որ կատարեալ առեղծուած մը դարձաւ մեր գրչի մարդոց համար։ Շտաբ, Ուսումն. Խորհրդոյ պատուարժան անդամներէ մինչեւ մեծմայեցուց խմբագրապետներ, գրագէտ կիներէ մինչեւ դպրոցական աղջիկներ ըսին թէ ես եմ այդ անունով հրատարակուած յօդուածներուն հեղինակը։ Նոյն իսկ, տակաւին մինչեւ այսօր հաւատացողներ կան այս ենթադրութեան՝ որ չլսակը չեմ գիտեր թէ ո՛ւրկէ ծագում առած է։

Հիմայ որ առիթը եկաւ, ըսեմ թէ ես չեմ այդ ստորագրութիւնը գործածողը, ոչ ալ նշանածը՝ ինչպէս ուզեցին կարծեցնել ուրիշներ։ Ըսեմ նաեւ սա թէ այդ անունը կրող աղջկան քիթին ծայրն իսկ չեմ տեսած, ու բնականաբար ես չեմ կրնար նախապէս արբաղրած ըլլալ իր յօդուածները, որոնցմէ առաջին երեքին հրատարակութիւնը ինծի վիճակեցաւ «Մաղիկ»ի մէջ։

Կիներ՝ որոնք իրենց մենաշնորհ մը կը նկատէին գրականութիւնը, առջին անդին այդ տարաձայնութիւնը տարածեցին, թերեւս վախնալով որ մրցակից մը կ'ունենան դէմերնին։ Իրենք տուներու մէջ, ամուսիններու ուրիշ տեղեր՝ եկեղեցւոյ բակերէն մինչեւ Ուսումն. Խորհրդոյ նստատեղին՝ քէչ ալեք ալեմ տեղացան, և յաջողեցան հաւաքել նոյն իսկ անո՛նք անձեր՝ որոնք ինծի հետ շատ սերտ յարաբերութիւններ ունենալնուն՝ պէտք էին ուրիշ ամէն մարդէ աւելի թերահաւատ ըլլալ այդ մասին։ Իմ բնաւորութիւնս ծանօթ է ամէնուն. եթէ իսկապէս ուզէի յարձակիլ տոր անոր վրայ, պատճառ մը չպիտի տեսնէի անունս ծածկելու։ Ինչ հարկ սառր՝ մանաւանդ այն տեսակ անձերու համար՝ որոնցմէ ոմանք եթէ չունեցած քանքարովին քանքարաւոր կը հռչակուին՝ միւսներն ալ իրենց բովանդակ անշնորհքութեամբ նազելի, շնորհալի մեծ համբաւ մը շահած են։ Երկու տող կը բաւէր իրենց համար, և անկէ անդին ալ ի՛նչ պէտք ծածկանուն գործածելու, կնոջ ստորագրութեան մը տակ աքօղուելու։

Իրենց հետ գործ մը չունիմ. բայց չվերջացուցած՝ կ'ուզեմ յանձնարարութիւն մը ընել բոլոր այն թերահաւատներուն՝ որոնք յօդուածի մը տակ իրենց անծանօթ կնոջ մը ստորագրութիւնը տեսնելնուն պէս, կ'ուզեն Թովմաս առաքեալի տրամադրութիւններ ցոյց տալ։ Կը յանձնարարեմ իրենց բնաւ չճանչնալ մեր կին գրողները։ Թող անոնք մնան իրենց ժանեակներու, բանէզներու, տանթէլներու կիւտական աշխարհին մէջ, — ինչպէս կ'երեւակայուին ընդհանրապէս, — թող մանիշակներով, յասմիկներով շրջապատուած մնան ընդհանուրին աչքին, թող երեւակայուին իբր մաքրութեան, առաքինութեան, վայելչութեան մարմնացումներ, պարփակուած բուրումնաւէտ ու գգլիչ մթնոլորտի մը մէջ, թող դիցանոյշները նկատուին դիւթական սալօններու, գեղեցիկ, աստուածային էակներ՝ երկինքին կապոյտովը ու վարդին կարմիրովը հագուած։

Ինչ հարկ զիրենք փնտռել իրենց իսկութեան, իրենց ներքին կեանքին մէջ։ Անոնք որ իսկապէս ազնիւ են, մաքուր ու շնորհալի, բան մը չպիտի կորսնցնեն այդպէսով։ Իսկ անոնք որ անշնորհք են, անոնք որ հասարակ ու ստոր բնաւորութիւն մը ունին, շատ բան պիտի շահին։ Եւ յետոյ, մենք մեր երեւակայութեանը մէջ հաստատ պիտի մնանք, պիտի սիրենք զիրենք այն անրջային մթնոլորտին մէջ ուր կը կարծենք թէ հաստատուած են անոնք, և չպիտի զգանք բնաւ յուսախաբութեան դառնութիւնները։ Որովհետեւ շատ քիչ բաներու դառնութիւնը միայն կրնայ հաւասարիլ այն սոգանքին զոր խոր հիասթափում մը կրնայ պատճառել մեզի։

* *

Ես ինքս՝ երբոր նոր մտայ այս գրչի ասպարէզը, այդ միեւնոյն դիւթական բուրուանքներով կ'երեւակայէի մեր մանաւանդ կին գրողները։ Չեմ կրնար նկարագրել թէ իմ աչքիս որչա՜փ բարձր էին անոնք, որչա՜փ երազային։ Ամէն տեսակ աղուոր բաներ կը մտածէի իրենց համար, զիրենք նկատելով եթերային էակներ՝ որոնց պաշտանք միայն պէտք էինք պարտիլ մենք, հասարակ մահկանացուներս։ Ու չեմ կրնար նկարագրել նաեւ այն քանդիչ հիասթափումը՝ զոր ժամանակ վերջ ունեցայ, ծանօթանալով իրենցմէ ամէնէն կարեւորագոյններէն մէկուն հետ։

Պարագայ մը միայն յիշեմ.—Օր մը, մինչդեռ գրական պարզ խնդրի մը վրայ կը վիճաբանէինք, խօսակցութիւնը անանկ մը դարձաւ որ գրեթէ առանց ուզելու նեղը ձգեմ զինքը։ Գրական դաւանանք մըն էր՝ զոր պաշտպանել կը փորձէր՝ առանց իր պաշտպանած դաւանանքին վրայ նոյն իսկ ամենատարրական գաղափար մը ունենալու։ Իր տեղը, ուրիշ մը թերեւս կարենար վարպետ դարձուածքով մը փոխել խօսակցութեան նիւթը։ Բայց ինք աւելի դիւցազնական եղաւ, և հասարակ, ջղռիկ կնոջ մը պէս թեւերը մէջքին վրայ հանգչեցնելով՝ պոռաց երեսիս.

—Թուլումպաճի՛...

Ես շատ աւելի համեստ կիներ ճանչցած եմ, կիներ որոնք գրագէտ ըլլալու սին չունէին, որոնք բանաստեղծութիւն չեն գրած, որոնք բարոյական չեն քարոզած, որոնք նոյն իսկ կարդալ գրել չեն գիտցած։ Եւ սակայն անոնցմէ ոչ մէկը գիտեմ՝ որ այդ աստիճան չնաշխարհիկ բառ մը նետած ըլլայ իր խօսակիցներուն երեսն ի վեր։

Ու տակաւին ինչե՜ր որոնք այդ մասին գրչիս ծայրը կուգան այս ակամայ սկզբնաւորութենէն վերջ։

Եթէ օրին մէկը գրական յիշատակներս գրեմ...

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՏԽՈՒՐ ԽՕՍՔԵՐ՝

ԻՆԿԱԾ ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ

Կուլար ծնողքը աղէ արցունքներով, որովհետեւ այնչափ տարիներ իր խնամքին առարկայ եղած զաւակը, այդ քնքուշ տատրակը, թառած փախած էր իր մայրենի բոյնէն ու ալ իրը չպիտի ըլլար, գրեթէ յաւիտենապէս, որովհետեւ ալ ինկած էր այնպիսի մթնոլորտի մը մէջ, ուրկէ ամէն ծնողք և ամէն անհատ սոսկում կը զգայ։

Ահա այս վիճակին ինկած էր Օր. ... բարեկեցիկ ընտանիքի մը զաւակը որ հազիւ քսան երկու տարեկան ծաղիկ կեանքին մէջ և բնական գեղեցկութեամբ օժտուած, անսալով իր շուրջ թափառող սիրողներու շողոմ սին ու պատիր խօսքերուն, կ'ընկճէր վերջապէս, իր սիրոյ կը նուիրէ անանկ դահճիկի մը՝ որ իր կիրքը յագեցնելէ ետք անգամ մըն ալ չերեւալու պայմանով կ'անհետանայ, չմտաբերելով գէթ մէկ անգամ թէ այդ թշուառին ցմահ անբարոյականութեան անդունդը գլտորելուն միակ պատճառը պիտի ըլլար։ Խեղճ աղջիկը, զգալով այս անգամ թէ խաբուած է և չունի ոեւէ միջոց վերստանալու իր պատիւը, ամօթահար կը դիմէ հոն—ուր մարդ աւելի եւս դէպ ի անկում կը դահա-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ԲԱՍԻՄ 49

Կնճռոտ Հանգոյց Մը

ՎԷՊ

Տեղական-ընտանեկան կեանքէ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Գ.

Շարամովի հոյակապ բնակարանին մէջ ցաւն ու վիշտն էր որ կը տիրէր հիմայ. հանքատէրը երեւոյթները փրկելու համար միայն կ'այցելէր աղջկանը, որուն հետ հազիւ մէկ քանի խօսք փոխանակած, առիպողական գործ մը պատրուակ կը բռնէր ու դուրս կը նետուէր, իր երկրորդ երիտասարդութեան հաճոյքները ըմբոշխնելու։

Սարգիսի զայրոյթը հետզհետէ կ'աւելնար, քանի՛ մօտէն տեսնէր քեռայրին մոլի ընթացքն ու Մելինէի հանդէպ ցոյց տուած անտարբեր վարմունքը։ Ինք անկեղծ մարդ՝ բնաւ չէր հանդուրժեր այս կարգի ստորնութիւններու, և ամէն օր կը փորձուէր ժայթքել բարկութեանը կրակն ու սորվեցնել հանքատէրին թէ, ի՛նչ ըսել է քառասունէն ետք այսչափ հեշտանքի անձնատուր ըլլալը։ Ալ ամէն բանի տեղեկացած էր, նոյն իսկ Շարամովի ծառաներէն լսելով անոր Վրացի տարփուհիին պատմութիւնը, հետաքրքրութիւնը յագեցնելու համար անուղղակի միջոցներով տեսած էր քրոջը հակառակորդը, որ պատճառ դարձած էր այսչափ չարիքի։

Ընտանիքին այս անկեղծ ազգականը որ ցաւերու ամէնէն մեծը կ'զգար քեռայրին անմխիթար կացութիւնը տեսնելով, վրէժխնդրական ոգւով լեցուած՝ չէր կրնար մարսել Վրացուհիին ու անոր եղբօր՝ Շարամովներու գլխուն բացած այս փորձանքը, կ'ուզէր անձամբ չափուիլ անգամ մը անոնց հետ, և իր իսկ ձեռքով տալ երկու ստորին արարածներուն արժանաւոր պատիժը։ Այս վրէժխնդրական ոգին հետզհետէ կ'արծարծէր սրտին մէջ, սակայն վախնալով որ անոր հետեւանքը լսելով աւելի եւս կը ցնցուի Մելինէն՝ ակամայ՝ իր մէջ կը պահէր բարկութեան ժահրը, ապագային ձգելով վրէժը լուծելու գործադրութիւնը։

Ամիս մը անցած էր Տիկին Շարամովի մեռնելէն, Մելինէ կը մնար դեռ իր մելամաղձոտ վիճակին մէջ, բնաւ մարդու հետ յարաբերութիւն ընել, աշխարհի վրայ նայիլ չէր ուզեր, միայն մօրեղբօրը հարցումներուն կը պատասխանէր, շատ քիչ անգամ ինքնիրմէ բան մը խօսելով։ Բժիշկը որ ամէն օր կ'այցելէր, տեսնելով որ աղջիկը օրէ օր ետ կ'երթայ, առաջարկեց հօրը որ օդափոխութեան զրկէ զայն այնպիսի տեղ մը ուր թէ կազդուրուի հիւանդը և թէ կեանքի փոփոխութիւն վայելելով բարոյապէս ու ֆիզիքապէս օգտուի։

Բժշկին այս առաջարկը նախախնամութեան մէկ շնորհը թուեցաւ Շարամովի որ գիշեր ցորեկ աղջիկը քովէն հեռացնելու միջոցներուն վրայ կը խորհէր, աւելի ազատ թռիչ տալու համար իր հաճոյքներուն։ Հիմա բոլորովին երիտասարդացած կը զգար զինք՝ տեսնելով որ Պաքուի մէջ անուն ու համբաւ ունեցող շատ մը ընտանիքներ իր շուրջ կը յածէին աղջիկ առնելու համար։ Ամէն կողմէ արտայայտուած այդ համակրական ցոյցերը կը շլացնէին այս յիսունհոց երիտասարդը որ հիմա կը հասկնար իր անձին արժէքը և կը խորհէր որ եթէ առաջին անգամ անարժան ամուսնութիւն մը կնքելով դժբախտ եղած էր, այս երկրորդ ամուսնութեամբ առիթ պիտի ունենար իր անունին ու դիրքին արժանաւոր կին մը առնելով, դրախտի կեանք վարելու։

Քսան տարեկան աղջիկները մեծ կը թուէին Շարամովի որ աչքը տասնըեօթէն տասնըութ տարեկաններու անցած՝ չէր կրնար ընտրութիւն մը ընել, բազմաթիւ աղջիկներէ մէկուն վրայ կեդրոնացնելով իր որոշումը։ Խելք, դաստիարակութիւն, հաշիւ, ամէն բան կորսնցուցած էր այլեւս. մէկ քանի անխիղճ հացկատակներ պաշարած էին զինք և ամէն կողմէ վրան յարձակելով տղու նման կը խաղցնէին և դրամները կը գրպանէին այլ և այլ պատրուակներով։

Վրացի տարփուհին ու եղբայրը ձայն ծուն չունէին, տիկնոջ մահէն ի վեր կենդանութեան նշան չէին ցոյց տար, ոչ իսկ Շարամովին հետ տեսակցելու հետամուտ կը դառնէին։ Այս պարագան զարմանք կը պատճառէր հանքատէրին, որ կարծելով թէ վերջնականապէս օձիքն ազատած է անոնցմէ, ազատ կ'զգար զինք ամուսնական կապերով ուրիշներուն հետ կապուելու։

Շարամով այս իրարանցումներուն մէջ իրիկուն մը երբ տուն վերադարձաւ Մելինէի ու Սարգիսի հետ խօսակցիլ սկսելով.

—Բժիշկը յանձնարարութիւն մը կ'ընէ, ըսաւ, որ իմ տեսակէտովս ալ խիստ անհրաժեշտ է. Մելինէն պէտք է որ քաղցրաղոյշ օդ ունեցող քաղաք մը օդափոխութեան երթայ կ'ըսէ, և իրաւ ալ է։

Աղջիկը իր սովորական ծանր բնաւորութեամբ կարծիք մը չյայտնեց հօրը այս առաջարկին. իսկ Սարգիս որ կը փափաքէր Մելինէն ժամանակաւոր մը համար հեռու պահել այս դժոխքէն,

—Աղէկ խորհուրդ, ըսաւ, կանխեմ Թիֆլիս կը տանիմ,

Հանքատէրը, որ կարելի եղածին չափ հեռու նետել կ'ուզէր աղջիկը նկատելով որ Թիֆլիսը Պաքուի հետ մշտնջենական յարաբերութեան մէջ ըլլալով անոր մէկ թաղը կը նկատուի,

—Թիֆլիսը չըլլար, առարկեց, հոն պացող առողջ մարդը կը հիւանդանայ, աւելի քաղցրաղոյշ կլիմայ ունեցող քաղաք մը պէտք է, այնպէս չէ՞ Մելինէ, հարցուց, խօսքը աղջկանը ուղղելով։

—Նախ չեմ գիտեր թէ, պէ՞տք է տանկ ուղեւորութիւն մը կատարել, պատասխանեց աղջիկը, քանի որ ո՛չ իղձ, ո՛չ կարողութիւն կ'զգամ տեղէս շարժելու։

—Բուն իսկ կեանքդ շարժումի մէջ դնելու համար է որ բժիշկը այս օդափոխութիւնը կը յանձնարարէ, որմէ վստահ եմ թէ հրաշալի օգուտ պիտի քաղես. կը մնայ քաղաքին ընտրութիւնը ընել. իմ մասիս Կ. Պոլիսը կը նախընտրեմ որ սքանչելի քաղաք է, հիանալի օդ ու ջուր ունի, և մանաւանդ աշխարհի վրայ նմանը չտեսնուած բնական գեղեցկութիւն։

Մելինէ որ մօրը մեռնելէն ի վեր երբեք զուարթութեան նշոյլ մը չէր ցոյց տուած, Պոլսոյ անունը լսելուն պէս հաճոյքի ցոլք մը ճառագայթուեցաւ տժգոյն դէմքին վրայ։ Սարգիս օրիորդին այս բարեփոխումը տեսնելով.

—Ինչպէս Մելինէ, հարցուց, Պոլիսը հաճելի կը թուի՞ քեզ։

Օրիորդը թեթեւ չպատասխանեց, բայց հաճութեան նշանը ակներեւ էր դէմքին վրայ։

—Այո՛, յարեց հանքատէրը, զաւկին համակրութենէն քաջալերուելով, ժամանակ անցնելու չէ պէտք, քա՛նի փութանք Պոլիս մեկնելու, այնչափ փութացուցած կ'ըլլանք նաեւ Մելինէի առողջութիւնը։ Այնչափ վիշտերէն ետք, իրաւ որ իմ ալ աչքիս փուշ երեւալ սկսած է տունը. դուք գացէք Պոլիս, քիչ մը հոն կեցէք. եթէ ձեռքէս գայ, ես ալ գործերս կը կարգադրեմ, կուգամ, քիչ մը կը կազդուրուիմ։

(Շարունակելի)

վիժի—չանսալով միանգամայն խեղճ ծնողքին յորդորներուն, աղի արցունքներուն, եղբայրներուն և քոյրերուն թախանձանքին, զանոնք բոլորը անդարմանելի ցաւերու մէջ ձգելով։ Ամէն ինչ անօգուտ կ'ըլլայ, ամէն աղերս անարձագանգ և ան կը մնայ անդրդուելի իր չար կամքին իրագործման համար և կը խորասուզուի խառնակեցութեան մէջ, հակառակ ծնողքին այդ ամօթալի վայրերը թափած արցունքներուն և ըրած աղերսներուն։

...Սակայն դուն, ըմբոստ աղջիկ, քու այդ մոլար վայրէջքիդ մէջ անդրադարձա՞ր անգամ մը այն տունին վրայ զոր թողուցիր և ուր քու մանկութենէդ մինչև քու այդ բողբոջ երիտասարդութիւնդ ապրեցար. ինչ մխիթարութիւններով և ինչ գուրգուրանքներով մեծցուցին քեզի ծնողքդ՝ որոնց ամբողջ պատիւին խորտակումը կու տաս անա։ Դուն որ լաւ ապագայ մը կրնայիր կազմել ամուսնական վայելքով կեանքով, խզեցիր այդ ամէնը, և ծնողքդ՝ որ իր հոգածութեան միակ առարկան ըրած ըլլալով քեզ, անշուշտ հոգ պիտի տանէր ընել քեզի հաճոյ և լաւ ընտրութիւն մը՝ երջանկաբեր՝ թէ՛ քեզի և թէ իրենց, բոլորովին ջախջախուեցաւ և քու այդ թշուառութիւնովդ անոնց դժբաղդութեանց և բարոյական անկումին պատճառը եղար։

Նստէ, խէ՛ ուրեմն քենէ այն քարը սէրը և տաքուտ կիրքը. գթա՛ քու միամիտ եղբայրներուդ վրայ, որոնք անտեղեակ քու որդի կեանքիդ, առէպ կ'այցելեն մօտդ, և այն պզտիկ քոյրերուդ, որոնք յաւիտենական ամօթ մը հագած են քեզ համար միայն, խորտակուած, արցունքոտ ապագայի մը առաւ հորիզոնին հանդէպ։ Զղջա և վերադարձիր հոն՝ ուր վստահ եմ թէ գթալով քու անկեալ վիճակիդ՝ ամենայն սիրով իբր անառակ և զղջացող զաւակ, նորէն պիտի ընդունին իրենց մօտ, որոնց միակ դժբաղդ ըլլալուն, արցունքներուն, կեանքին անտանելիութեան պատճառը դուն ես, դո՛ւն, մոլորած աղջիկ։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀՈՎԻՒԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆ

Անգլիա կ'արգիլէ Աֆղանիստանի զէնքերուն փոխադրութիւնը.—Հին խնդիր մը։

«Տէյլի Մէյլ» յունվար 30 թիւով հետեւեալ հեռագիրը կը հրատարակէ Բէշավէրէն եկած.

Անգլիական Հնդկաստանի հիւսիսակողմը, Բէնճապի նահանգին մէջ, հնդկական կառավարութիւնը վերջնապէս մերժած է Աֆղանիստանի էմիրին պատուիրակներուն յանձնել այն թնդանօթները և ռազմամթերքը որ հոս կը գտնուէր անոր հաշուոյն։ Կը կարծուի թէ այս միջադէպը Աֆղանիստանի կառավարութեան հետ ցրտութիւն մը առաջ պիտի բերէ։ Ահաւասիկ քանի մը լրացուցիչ տեղեկութիւններ։

Խնդրոյ առարկայ եղած ռազմամթերքներն են ի մէջ այլոց արագաձգուած 12 հրետանիներ, 18 դաշտային թնդանօթ և 850 ոստուկէ աւելի ռազմամթերք և ուրիշ պատերազմական նիւթեր, որոնք Գերմանիա շինուած են և գերմանական նաւով մը Բիւրրաչէ հանուած են անցած սեպտեմբերին, և անկէ Անգլիական հողէն անցնելով, Բէշավէր փոխադրուած են, հոնկէց դէպի Քապուլ ճամբայ հանուելու համար։

Բէշավէրի մէջ հիմայ Էմիրին պատկանող 100էն աւելի թնդանօթ կայ, որոնք ամիսներէ ի վեր կը սպասեն Անգլիոյ թոյլտուութեան, որպէս զի անգլիական երկրէն անցնելով Քապուլ (Աֆղանիստանի մայրաքաղաքը) տարուին։ Այս ռազմամթերքին մեծ մասը գնուած էր Գերմանիայէն հանգուցեալ Էմիրին կողմէ։ Ցարդ շատ անգամներ փորձուեցաւ թոյլտուութիւն առնել և նոյն իսկ վերջին ամիսներուն պահ մը կարծուեցաւ թէ գոհունակութիւն առթող տեղեկութիւն մը պիտի հասնի, Հնդիկ և Աֆղան պետութեանց միջեւ եղած տեսակցութեան մը պատճառով։

Սըր Սէյմուր Քինկ, անցած հոկտ. 31ին խնդիրը Խորհրդարանին ներկայացուց և հարցուց Հնդկաստանի նախարարութեան թէ «պատճա՞ռ էր Աֆղանիստանի և Անգլիոյ յարաբերութիւններուն պատճառով, Անգլիոյ՝ Աֆղանիստանի Էմիրին ըրած օգնութիւնը, այս վերջնոյն կողմէ գործածել Գերմանիայէն զէնք գնելու և զայն իր երկիրը փոխադրել՝ Անգլիոյ երկիրներուն ճամբով»։

Լորտ Ճորճ Համիլթըն պատասխանեց սա պէս. «Իրա՛ւ է թէ Աֆղանիստանի հանգուցեալ Էմիրը թնդանօթներ և ռազմամթերք գնած է Գերմանիայէն, բայց այս արարքը հակառակ չէ անգլիական կառավարութեան և հանգուցեալ Էմիրին միջեւ եղած համաձայնութեան»։ Բայց, ոչ ոք են ինչո՞ւ կ'արգիլուի այդ պատերազմական նիւթերը Քապուլ ուղարկել։

Մ. ՉԷՄՊԸՐԼԷՅՆԻ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Թերթերը Քիմպըրլէյէն քաշուած երկար հեռագիրներ կը հրատարակեն Մ. Չէմպըրլէյնի խօսած բանախօսութեան վրայ։ Նախարարը կ'ըսէ որ մինչեւ որ բարեկամի գաղթականութեան քաղաքականութեան մէջ փոփոխութիւն մը տեղի ունենայ, այս գաղթականութիւնը դաշնադրութեան մաս չպիտի կազմէ։

Անիկա շատ լաւ կը գտնէ Աֆրիքանտէրներուն ունեցած համակրանքը Թրանսվալի և Օրանժի իրենց բարեկամներուն, բայց չը կրնար ընդունիլ որ այս համակրանքը զանոնք մինչեւ ապստամբութեան մղէ։ Հարաւ Աֆրիկէ եկած է ինք դաշնակցական քաղաքականութիւն մը հրահանգելու համար, բայց այս դաշնակցութիւնը պէտք է որ սկսուի Բարեյուսոյ գաղթականութեան մէջ յայտնուելով։

Ատենաբանը բուռն կերպով ծափահարուեցաւ։

Յունվար 30ին, կէս օրէն եաք. Տէր եւ Տիկին Չէմպըրլէյն ինքնաշարժով այցելեցին քաղաքին շատ մը հետաքրքրաշարժ տեղերը։ Պիրս ընկերութեան գրասենեակին մէջ, Տէր և Տիկին Չէմպըրլէյն ընդունուեցան Սըր Լէվիս Միչըլէն։ Մանրակրկիտ կերպով քննեցին ամէն մեծութեամբ և ամէն գոյնով ադամանդներուն քոլէքսիօնը։ Այցելութեան վերջանալուն պահուն, Սըր Լէվիս խնդրեց Տիկին Չէմպըրլէյնէն ընդունիլ ադամանդի կտոր մը և յոյս յայտնեց որ Տիկինը իր այցելութեան իբրև յիշատակ զանի պիտի կրէր իր վրայ։

Տիկին Չէմպըրլէյն վարանեցաւ զանոնք ընդունելու, որդէն ստացած ըլլալով նոյն առաւուն Քիմպըրլէյի ադամանդի հանքերուն մէկ քոլէքսիօնը, բայց վերջապէս զանոնք առաւ շնորհակալ ըլլալով Սըր Լէվիսին և յայտարարելով որ շատ մեծ հաճոյք պիտի ըլլար իրեն համար զանոնք իր վրայ կրել։

Այցելողներու տետրակին մէջ գաղթային նախարարը պարզապէս արձանագրեց հետեւեալը «Ժ. Չէմպըրլէյն, Պեամինքամ»։

Յետոյ Տէր և Տիկին Չէմպըրլէյն և իրենց ընկերակիցները գացին Ուէսըլթօնի հանքը։ Մ. Չէմպըրլէյնի հաճոյքին համար, հանքագործական փորձեր եղան իրեն, որոնց մասին ալ ինք ալ իր գոհունակութիւնը յայտնեց։

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

«Էքօ տը Շին» թերթը հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ Ֆրանսացի զինուորներու Շանկայէն մեկնումին նկատմամբ։

Մեկնումը տեղի ունեցաւ դեկտեմբեր 26ի առաւօտ։ Ֆրանսական ընդհ. հիւպատոս Մ. Ռաթար, փոխ-հիւպատոս Մ. Համէրէս հիւպատոսարանին բոլոր անդամները, ինչպէս նաեւ Շանկայ գտնուող Ֆրանսացիները ներկայ էին։ Զինուորները անցք մը կատարեցին՝ գլխաւորաբար գերմանացւոց յատուկ բաժնին առջեւէն։ Գերման զօրագնդապետ Շիլէնկալս և ուրիշ սպաներ՝ գերման զինուորներու գլուխը անցած՝ զինուորական պատիւներ ընծայեցին։ Գերման նուագախումբը բազմաթիւ կտորներ նուագեց։ Ֆրանսացի և գերման սպաները հրաժեշտ տուին իրարու՝ շատ գորովալիր կերպով մը։ Յետոյ ընդունելութիւն մը սարքուեցաւ՝ որուն ներկայ գտնուեցան գերման և ֆրանսացի սպաներ։ Ֆրանսացի զինուորներուն մեկնած ատենը՝ նուագախումբը «Մարսէյյէզ»ը հնչեցուց։

ՄԱՆՇԻ ՓՈԹՈՐԻԿԸ

Արեւմուտքէն եկող փոթորիկ մը Փետրուար երկուքի գիշերը բուռն կերպով իջեր է Մանշի ծովուն վրայ, ընկերացած յորդահոս անձրեւի մը։ Շէրպուրէն հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ օր մը վերջ առաւօտն փոթորիկը չէր հանդարտած։ Շատ մը նաւեր ընկղմեր են։ Պարֆլէօր կայանէն մասնաւորաբար նշմարուեր է ֆրանսական մակոյկ մը, շատ նեղ կացութեան մը մատնուած։ Ազատարար մակոյկ մը ղրկուեր է զայն ազատելու համար, բայց չէ կրցեր ո և է օգնութիւն մը հասցնել փոթորիկին պատճառաւ։ Ովկիանոսին վրայ ալ նոյն համեմատութեամբ հասնող փոթորիկ մը ծագեր է։ Պրէսթէն առնուած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ, բազմաթիւ առագաստանաւեր մօտակայ ծովախորշերու և պզտիկ նաւահանգիստներու մէջ ապաստանած են։ Ծովային պաշտօնարանը առկաւին ստոյգ տեղեկութիւններ չէ ստացած ընկղմած նաւերու մասին։ Միայն պզտիկ նաւ մը գտնուած է՝ որուն նաւաստիները յայտնի չէ թէ ի՛նչ եղած են։ Այդ նաւը գտնուած է Լոնտոնի նաւահանգիստին բացերէն։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Բարիզէն առջի օրուան թիւով կը հեռագրեն.— Կրթական նախարարութեան ելմտացոյցին վիճաբանութեան առթիւ, նախարարապետ Մ. Քոմպ յայտարարեց թէ, Երեսփ. Ժողովին մէջ կրօնքներու ելմտացոյցին վիճաբանութեանը առթիւ, եկեղեցիներու բարոյական ազդեցութեանը մասին բառած խօսքերը սխալ մեկնուած են։ Յայտարարեց թէ վստահութիւն ունի պայմանական ուսուցման վրայ եւ թէ կը մերժէ կղերականութեան որ եւ է կասկած։

—Երեսփ. Ժողովին մէջ ներքին գործոց նախարարութեան ելմտացոյցին վրայ կատարուած վիճաբանութեան, Մ. Քոմպ յայտարարեց թէ կ'ուզէ հաստատել իր արտասանած խօսքերուն ճշգրիտ իմաստը, որովհետեւ խեղաթիւրուած էին անոնք։ «Երբեք չեմ խորհած եւ ոչ ալ ըսած թէ մեր դպրոցներուն մէջ ուսուցուած բարոյականը բաւականաչափ չէ ինքնին եւ թէ անիկա պարտէր յենուլ կրօնական վարդապետութեան վրայ։ Միշտ գրուած եմ կառավարութեան դրութիւնը, ուսուցումը հիմնած ըլլալուն համար բանականութեան եւ համերաշխութեան խարիսխին վրայ։ Մեր բարոյականը, ըսաւ Մ. Քոմպ, վերջացնելով իր խօսքը, այնքան ազնիւ է, քանի որ հիմնուած է արդարութեան, իրաւունքի եւ պարտականութեան յաւիտենական գաղափարներուն վրայ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԷՆՆԱ, 4 փետր.— Երեսփ. Ժողովը վիճաբանութեան ձեռնարկեց Ժողովին ներքին կանոնագրին բարեփոխման վերաբերեալ առաջարկներու մասին։ Բանախօսներուն մեծ մասը ջանաց ապացուցանել թէ հարկ է Ժողովին ներքին կանոնագիրը բարեփոխել, խափանարար արգելքներուն առաջքը առնելու համար։

ՊԵՐԼԻՆ.— Այսօր, Խորհրդարանին մէջ, ընկերվարական երեսփոխան Մ. Աքսթէր, մտքի խանգարման առթիւ նոպայի մը մէջ, ռէվոլվէրով անձնասպան ըլլալ փորձեց։ Սակայն չկրցաւ ինքզինքը վիրաւորել. որովհետեւ գնդակը ժամանակին հանուած էր փամփուշտին մէջէն։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Այսօր, 4000 նոր թղթատարական կայաններու բացումը կատարուեցաւ Սերպիոյ մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թագաւորին առողջական վիճակը կը շարունակէ բարւոքիլ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ջեռնեա ղրիւրէ կը հաւաստուի, թէ հանգուցեալ Թիրթով ծովակալին տեղ պիտի անուանուի Մայրաքոյն Արեւելքի ռուսական նաւատորմին հրամանատար ծովակալ Սքրիտլով։

— Ռուսեւպարսկական մաքսային պայմանագրութիւնը վաւերացուեցաւ։ Երկու կողմի արտադրութիւնները այսուհետեւ ենթարկուած են այն մաքսային սակացոյցին՝ որ կցուած է պայմանագրութեան։ Պարսկաստանի մէջ հաստատուած արտածման մաքսատուքը պիտի վերցուին։ Ռուսական արտադրութիւնները ազատօրէն պիտի փոխանակուին երկու երկիրներուն միջեւ։

ԹԷՀՐԱՆ.— Դերկոմս Տոուն, Անգլիոյ արտակարգ պատուիրակը, հանդիսաւոր ունկնդրութեան մը մէջ, Շահին յանձներ է Ծնրակապի պատուանշանը։ Այս առթիւ, դերկոմս Տոուն ի վեր հաներ է երկու երկիրներուն միջեւ գտնուող բարեկամական յարաբերութիւնները և այն մեծ համակրութիւնը զոր Էտուարտ [illegible] ցոյց կուտայ Շահին և պարսիկ ժողովրդեան բարգաւաճման նկատմամբ։ Շահը սիրալիր խօսքերով տեղեկութիւն առեր է Անգլիոյ թագաւորին առողջական վիճակին վրայ։

ՍՈՖԻԱ.— Աւստրիոյ-Հունգարիոյ մաքսային քաղաքականութեան և մաքսայաշտ սակացոյցին գործադրութեան հանդէպ, Սերպիա ու Պուլկարիա միութիւն մը կազմեցին՝ այդ սակացոյցներուն դէմ ինքզինքնին պաշտպանելու համար։

ՊՐՈՒՍԷԼ.— Պելճիքայի Երեսփ. Ժողովին մէջ միաձայնութեամբ նկատողութեան առնուեցաւ առաջարկութիւն մը՝ ապսէնթի պատրաստութիւնը և վաճառումը արգիլելու համար Պելճիքայի մէջ։ Նախարարութիւնն ալ ոյժ տուաւ այդ առաջարկութեան։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Վերջին նշաններուն նայելով, երեք պետութիւնները փափաքող կ'երեւան շուտով կարգադրելու խնդիրը։ Կը կարծուի թէ երեք պետութիւնները վերջապէս պիտի ընդունին Լա Հէյի ատեանին իրաւարարութիւնը, զոր Մ. Պոուէն առաջարկած և Վէնէզուէլա ալ ընդունած է։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուսիոյ կայսրը ու կայսրուհին Ռէվէլէն շոգենաւ պիտի նստին Իտալիա երթալու համար։

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿ
Թարգմանեց ՔԱՍԻՄ
Յատկապէս «Մանզումէ»ի համար
ԿԱՐԴԱԼ ԵՐՐՈՐԴ ԵՐԵՍԸ
ԽՆԱՄՈՎ ՊԱՀԵՑԷՔ ԹԻՒԵՐԸ
104—120

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Շուրայի Տէվլէթ Իսթինաֆ մահքէմէսի րիասէթի Պիտայէթ մահքէմէսի րէիսի աթուֆէթլու Տանիշ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ.

Շուրայի Տէվլէթ Պիտայէթ մահքէմէսի րիասէթի մահքէմէի թէմեիզ ազասընտան սաատէթլու Ղալիպ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլմուշ վէ ալէլ ուսուլ թահլիֆլէրի իճրա գըլընմըշ տըր։

* *

Ճէպէլը Ղարպի միւթէսարըֆլըղընա Հէքքեարի միւթէսարըֆլըղընտան միւնֆասըլ սաատէթլու Իզզէթ բաշա.

Պայազիտ սանճաղը միւթէսարըֆլըղընա Գոսովա վէ Մանասթըր վիլայէթլէրի մալիյէ միւֆէթթիշլիյինտէն միւնֆասըլ սաատէթլու Հասան Վէֆիգ էֆէնտի թային պույրուլմուշ տըր.

Մանասթըր վիլայէթի տախիլինտէ Բէրլէբէ գազասը գայմագամլըղը Ղրամիչ գայմագամը Ալի Րիզա էֆէնտիյէ թէֆվիզ պույրուլմուշ վէ միւմայլէյհին ալէլ ուսուլ իճրայի թահլիֆի մահալլընա ինպա գըլընմըշ տըր։

ԹԵՊԼԻՂԱԹԸ ՐԵՍՄԻՅԵ

Համիտիեէ Հիճազ թիմուր եօլը գոմիսիօնը Ալիսինտէն։

Համիտիեէ Հիճազ թիմուր եօլը մէնֆաաթընա մախսուս օլան իճար վէ իսթիճար մուգավէլէնամէլէրինի թիւրքճէ վէ ֆրանսըզճա իպարէի հավի օլանլարը տախի [illegible] պէքէրէ [illegible] թապ իթտիրիլիպ պէհէրի պիր ղրուշ վէ [illegible] մէրքէզի հէյէթ [illegible] Պոնգամը իտարէի մէրքէզիյէսինտէ վէ գոնթ-րաթ վարագասը Փիրուզիւթ իտէն տիւքեանլարտա սաթըլմագտա օլտուղը իլան օլունուր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՌՈՒՍ ԱՐՔՈՒՆԻՔԻՆ ՄԷՋ.—Ռուս արքունիքին առաջին պարահանդէսը տեղի ունեցած է Ձմրան Պալատին մէջ 15/28 յունվարին։ Կայսրը, կայսրուհին, մայր-կայսրուհին, մեծ դուքսերն ու դքսուհիները ներկայ էին։

Վեհ. Կայսրը պարած է Մօնթէպէլլօ մարքիզուհիին հետ, իսկ Վեհ. Կայսրուհին՝ օսմ. դեսպան զօր. Հասան Հիւսնի փաշայի հետ։ Սոռքի ատեն Աղէքսանտրա կայսրուհիին դէմը նստած էր Հասան Հիւսնի փաշա և ձախ կողմը Մօնթէպէլլօ մարքիզը։ Կայսրը չէ մասնակցած սեղանին, բայց շրջելով սրահները խօսակցած է հրաւիրեալներուն հետ։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ ջուրի ընկերութեան բաժնետէրներու ընդհ. ժողովը որոշեց 100,000 նոր պարտաթուղթ հրապարակ հանել։ Այս խնդիրը պիտի քննէ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը։

ՄԻՍԻՆ ԽՆԴԻՐԸ.—Ներքին գործոց նախարարութիւնը վերջերս գրած էր նահանգները, տեղեկութիւն հաղորդել տրամադիր ոչխարներուն և Պոլիս ղրկուելիքներուն քանակին վրայ։ Էրզրումի նահանգը պատասխանեց թէ, այս տարի շատ մը ոչխարներ կորսուած են և թէ 1902 յունվարի 1էն մինչեւ 1903 յնվր.ի վերջը 6000 ոչխար արտածուած է Ռուսիա, 11,000 Սուրիա և 80,000 Պոլիս։ Այսուհանդերձ վաճառականները կրցած են 30,000 ոչխար հաւաքել այժմ, ինչպէս նաեւ Վանի և Պիթլիսի մէջ ալ 5000։

Ներքին գործոց նախարարութիւնը հրամայեց անմիջապէս ճամբայ հանել այդ ոչխարները։

Մուսուլի նահանգն ալ յայտնած է թէ երաշտութեան պատճառով անցած տարի շատ ոչխարներ մեռած են և մնացածները հազիւ տեղական պէտքերու կը բաւեն։

Սըվազի նահանգն ալ տեղեկագրեց թէ տրամադիր ոչխար չկայ Պոլիս ղրկուելու համար։

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարարութեան խորհրդական անուանուեցաւ Լիբանանի նախորդ կառավարիչ Նաում փաշա։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ վարժարանին աշակերտներու կարգէն Հասան Շանի պէյ, նոր ծրագիրով մը կ'առաջարկէ որ Մախսուսէի և Շիրքէթի շոգենաւերուն անցքին վրայ վանդակորմով շարժուն կամուրջներ հաստատուին, որպէս զի ժողովուրդին շոգենաւ ելեւմուտ ունեցած ատեն ո և է արկած տեղի չտրուի։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ մէջ թէմպէքիի մենաշնորհին վերահաստատման բանակցութիւնները կատարելու համար, թէմպէքիի ընկերութեան ընդհ. տնօրէն Մ. Ժաքըվիտ և ուրիշ պաշտօնեայ մը Մ. Տիւսօ, հոն գացած էին։ Ասոնք իրենց գործերը աւարտած ըլլալով, երէկ Պոլիս եկան։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻԻՆ վարչութեան ընդհ. քարտուղար անուանուեցաւ Իզմիրի Ռէժիի տնօրէն Մ. տը Պուրօն։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Սպարապետի Դուռը հեռագրեց Ռումէլիի նահանգներու քննիչին՝ փութացնել և շուտով աւարտել ոստիկան-զինուորներու կազմակերպութեան գործը։

—Էտիրնէի, Սէլանիկի, Գոսովայի ու Մանաստըրի նահանգներուն ոստիկան-զինուորներու գունդերուն և վաշտերուն մէջ արձանագրուելու համար բազմաթիւ իսլամներ ու ոչ-իսլամներ դիմում ըրած ըլլալով, ատոնցմէ յարմար դատուածները ընդունուած են։

—Դատական յանձնաժողովը առջի օր ալ մինչեւ ուշ ժամանակ զբաղեցաւ դատական պաշտօնեաներու ընտրութեամբ։

—Կայս. հրամանով 10 նոր պաշտօնեաներ պիտի աւելնան Սէլանիկի հեռագրատան մէջ, ուր գործառնութիւնները շատցած են։

—Եաննայէն կը հեռագրեն թէ, Ավլօնիայի շրջականներուն մէջ, 43 չարագործներ ձերբակալուած են և անմիջապէս դատարանի յանձնուած։

—Էսքիւպէն կը գրեն թէ Մարիձա գետին վրայ շինուած նոր կամուրջը աւարտած է։ Իսկ Թիմուր Հիսարի ճամբուն վրայ, Սալիհ աղա կամուրջը վերաշինուած է։

ՀՈՒՏՈՒՈՍԷՆ կը գրեն թէ, հրաման տրուած է Արշիպեղագոսի կղզիներուն մէջ օտար դրամներու շրջագայութիւնը արգիլել։ Ելմտական նախարարութիւնը բաւական քանակութեամբ մանրուք դրամ խնդրուեցաւ այս առթիւ։

ԽՌՈՎԱՐԱՐՆԵՐ.— Պոլսոյ Եղեռնադատ Ատեանը ի բացակայութեան դատելով, ցմահ բերդարգելութեան, ստացուածքներուն գրաւման և քաղաքային իրաւունքներէն զրկման դատապարտեց Ատանայի որբերու ստացուածքներուն նախորդ տնօրէն Սիւլէյմանը, որ սակից առաջ Եգիպտոս փախչելով կարգ մը խռովարարական հրատարակութիւններ ըրած էր։

—Պոլսոյ ամբաստանիչ ատեանը ձերբակալման հրամանագիր մը հրատարակեց, երբեմն Այտընի կուսակալութեան մէջ ծառայող Իրֆան Բէյմալի դէմ, որ իբր ոճրագործ ամբաստանուած է, Բարիզ երթալով կարգ մը խռովարարական ընթացքներու մէջ գտնուած ըլլալուն համար։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը շրջաբերականով հրահանգ տուաւ բոլոր կայս. նահանգներու ելմտական պաշտօնեաներուն, որպէս զի պետական առնելիքներուն փոխարէն աճուրդով ծախու հանուած և գին չգտնելուն անվաճառ մնացած հողերուն ու կալուածներուն մէկ ընդհ. ցուցակը պատրաստելով Պոլիս ղրկեն։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ կուսակալութիւնը հրահանգ ստացաւ Տրապիզոն-Էրզրում ճամբուն և 12 կամուրջներուն վերանորոգութեան սկսելու։ Գործի պիտի ձեռնարկուի օդերը բացուելուն։

ՊԱՐՍԻԿ շատ ծանօթ անձնաւորութիւն մը, Թէհրանի իմամը Հաճի Աղա Միրզա, երէկ առաւ Վիէննայէն Պոլիս հասաւ իր զաւկին և շատ մը Իսլամներու հետ։ Յիշեալը Մէքքէ պիտի երթայ ուխտի համար։

Պարսից դեսպանը և դեսպանատան պաշտօնէութիւնը, ինչպէս նաեւ Պարսից գաղութին երեւելիները կայարան երթալով դիմաւորեցին այս հիւրերը։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ և արհեստագործական կանոնագիրը, արդի պահանջմանց համաձայն բարեփոխելու խնդիրը ձեռնհաս պաշտօնարանին կողմէ կը քննուի, տեղական արհեստները և վաճառականութիւնը զարգացնելու նորանոր միջոցներ տնօրինելու համար։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Գրած էինք թէ Պաղտատի երկաթուղիին առաջին մասին, Գոնեայէն մինչեւ Էրէյլի երկարած 200 մէթր գիծին շինութեան պիտի սկսուի մօտերս։ Այդ խնդրին նկատմամբ կատարեալ համաձայնութիւն գոյացած ըլլալով Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան և Անատոլուի երկաթուղիի ընկերութեան միջեւ, պաշտօնաթուղթերը քանի մը օրէն Բ. Դրան պիտի մատուցուին.

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ վարժարանին Տնօրէնութիւնը, առաջարկեց ձեռնհաս պաշտօնարանին, որպէս զի նոյն վարժարանը մտնողները մուտքի կամ արձանագրութեան համար դրամ չվճարեն, այլ շրջանաւարտ եղած ատենին Զօկան ոսկի վկայականի ծախք տան։

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱ.— Առողջապահական խորհուրդը նկատելով որ Աղեքսանդրիոյ մէջ 20 օրէ ի վեր ժանտախտի դէպք պատահած չէ, անոր ժամանումներուն դէմ դրուած 5 օրուան քարանթինան 24 ժամուան վերածեց։

ՇԷՆՔԵՐՈՒ կանոնագրին տրամադրութեանց համաձայն, հրաման տրուեցաւ Թաղապետութեանց, որպէս զի քննեն թէ, այն նորոգուած և վերաշինուած խանութները, ուր այն տեսակ արհեստաւորներ պիտի հաստատուին որոնց կրակ վառելը անհրաժեշտ է (ինչպէս երկաթագործ, դարբին, ևլն.) շինուա՞ծ են քարուկիր պատերով, և փեղկերը երկաթեա՞յ են։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԽԱՐԴԱԽ ՍՆԱՆԿՆԵՐ.— Արմաքի վաճառական Հր. Խրիստիտի և Ընկ.ը 1317 Մարտ 1ին սնանկութիւն հրատարակած էր։ Պահանջատէրներէն մէկը Մանուէլիտիս, դատ բացած էր սնանկացող ընկերութեան դէմ, իբրեւ խարդախ սնանկանալով զայն։ Ամբաստանիչ Ատեանը սնանկութեան խարդախ ըլլալը առուցելով, որոշած էր դատաստանի ենթարկել սնանկացող ընկերութեան մասնակից Լեւոն Բէնիրճեանը և Մէյմարիանը։ Պոլսոյ Եղեռնադատ Ատեանը, առջի օր, վերջին անգամ ըլլալով այս դատով զբաղեցաւ և Պատժական Օրէնքին 232րդ յօդուածին համաձայն, Տիմիտրի Մէյմարիանին 9 ամիս բանտարկութեան և 25 ոսկի տուգանքի դատապարտած է իբրեւ խարդախ (տօլանտըրճը) և Լեւոն Բէնիրճեանն ալ երեք տարի չքմեղանկայ ոչխատութեան, իբրեւ խարդախ սնանկ։

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆ. — Գում. Գափուի 22.25 տարեկան 2 թուրք երիտասարդներ, Ֆէթհի և Րիզա անուն, առջի գիշեր, Բերայի հանրատուներէն մէկուն մէջ, վերջին ծայր կը գինովնան։ Ասոնցմէն մէկը՝ Ֆէթհի՝ պահ մը արտաքնոց երթալով ռէվոլվէրով կը փորձէ անձնասպան ըլլալ, ձախ ծոծրակէն հարուած մը տալով։ Հրազէնին պայթիւնէն, ոստիկանութիւնը վրայ կը հասնի և կը ձերբակալէ վիրաւորեալը ու անոր ընկերը։ Ֆէթհի, որ Լիւսի անուն հանրակնոջ մը սիրով կը տոչորէր, հազիւ կրցած է յայտարարել թէ, ինքզինք զարկած է։

ԲԱՆԿԱԼԹԻ, Նազարեան էֆ.ի տանը խոհարարութեան ընող 30-35 տարու հայ կին մը, Լուշիքա 15 օրէ ի վեր Եէնիշէհիրի իր տան մէջ հիւանդ պառկելէ ետք մեռած էր առջի օր։ Զ. շրջանակի թաղապետական բժիշկը քննեց Լուշիքայի անշնչութիւնը և հոն ինչպէս նաեւ կնկան հագուստին վրայ արեան բիծեր տեսնելով ոստիկանութեան տեղեկագրեց, որպէսզի անգամ մըն ալ ի՛ք քննէ։

ԳՈՒՄ-ԳԱՓՈՒ բնակող կօշկակար Նազարէթ աղայի կինը, առջի օր Շէքէրճի Կարապետ աղայի տղուն՝ Յովսէփին գլուխը պատռած է քարով։

ԳՈՂԵՐ մտան առջի գիշեր Ղալաթիա, Քիւրէքճի գարուսը, ծխավաճառի մը խանութը և 2000 ղշ. արժէքով ծխախոտ և դրամ վերցուցին։ Գողը Թրամվայի «վառաճի» Ալիին է եղեր, որ կը փնտռուի։

ՍՆԱՆԿ հռչակուեցաւ մորթի վաճառական Դ. Վասիլիաքիս։

ՍԻՐՏԻՆ ԿՐԱԿԸ.—Սինէմքեօյ բնակող երկաթագործ մը, Սահակ, ժամանակէ մը ի վեր Շահին փողոցը բնակող Գալինիկ անուն հայ աղջիկ մը կը սիրէր։ Օր մը իր սէրը յայտնելով անոր ծնողքին, ամուսնանալ ուզեց Օր. Գալինիկի հետ. սակայն ծնողքը մերժեցին զայն։ Ասոր վրայ Սահակ մտադրեց վրէժ լուծել, որուն առթիւ Գալինիկ նոյն առջի օր ներկայացաւ։ Օրը երբ Սագըզ Աղաճէն կ'անցնէր, Սահակ անոր հանդիպեցաւ և անմի-

լապէս վրան յարձակելով, զայն աղէկ մը ծեծելէ ետք զդայազրիկ՝ խորունկ փոսի մը մէջ նետեց։ Քիչ ետքը սակայն, աղլիկը սթափելով սկսաւ պոռալ, որմէ մօտ՝ նները փութալով, տուն տարին զայն, ծանր վիճակի մէջ։

Օրինակելի սիրահարը կը փնտռուի։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԹԱՑ ՆԱՄԱԿ

ԱՌ. ԱԼԵՒՈՐ

«Մանզումէի էֆֆէտի»ի 525 թուոյն մէջ ձեր առ «Պարգեւ» ուղղած նամակը կարդացի։ Պահա չունիմ ճանչնալու ո՛չ զձեզ և ո՛չ ալ զՊարգեւ. բայց քանի որ խնդիրը աղքատաց վրայ է և դուք ալ Իւսկիւտարի Աղքատախնամին դէմ եղած քննադատութիւններուն ոյժ տալու մտօք գրած էք ձեր այդ նամակը, կը ներէք անշուշտ որ իբր ճշմարիտ աղքատասէր մը՝ ես ալ մի քանի խօսք ձեզի ուղղեմ այդ խնդրոյն մասին։ «Մանզումէ»՝ ձեր այդ յօդուածը հրատարակելու առթիւ կ'սպասէր նաև թէ, մեր վարչական շրջանակներուն մէջ ուշագրաւ տեղ մը բռնած էք ձեր հասուն ու անկողմնակալ դատողութիւններովը։ Ուստի կը համարձակիմ յուսալ թէ, իմ ըսելիքներս ալ նոյն ողջամիտ ոգւով պիտի դատէք։

1880ին հիմնուած Իւսկիւտարի Աղքատախնամը Գալատոյ նմանօրինակ մարմնոյ անդրանիկն է, եթէ չեմ սխալիր, Աղքատ հիւանդները խնամելու նպատակաւ հաստատուած այդ մարմինը 23 տարիներէ ի վեր անընդհատ կը շարունակէ միշտ միեւնոյն «Աղքատախնամ» անուամբ։ Հարկ չկայ կարծեմ այդ բառին ընդհանուր աղքատաց հոգատարութեան նպատակ մը վերագրել։ Արդէն ո՞ր նուիրատուն չդիտեր Աղքատախնամին նպատակը և ո՞վ կրնայ հաւատալ թէ առողջ աղքատաց վրայ հոգ տանելու պարտքն ալ Թաղական Խորհուրդներէն Աղքատախնամին փոխանցուած է։ Եթէ այդպէս ըլլար, կարելի պիտի ըլլա՞ր արդեօք, Աղքատախնամին տարեկան 300 լիրայի մօտ անհատատ հասոյթը Իւսկիւտարի երեք հարիւրէ աւելի աղքատ ընտանեաց պէտքերուն բաւեցնելու հրաշքը գործել։ Բայց Աղքատախնամը այդ չգաւոր ընտանեաց մէջէն հիւանդ եղողներուն բժիշկ, դեղ, միս, կաթ, ածուխ և այլ անհրաժեշտ պիտոյք մատակարարելէ զատ, այս ձմեռ ալ ընդհանուր աղքատաց տասը հազար քաչէն աւելի ածուխ բաժնեց։ Հետեւաբար անտեղի է ըսել թէ՝ հաւաքուած դրամէն բան մը չարուիր աղքատներուն։

Կողնդին առջի գիշերը Աղքատախնամին հաւատոյ Թաղեցիներէն նըպաստ հաւաքող բարեգործ անձանց զգացմունքը գովելէ և անոնց այցելութեան պահուն ամէնուս վրայ ազդած քաղցր ապաւորութիւնը պերճախօսելեղու

)(84)(

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՄԱՐՔ ՄԱՐԻՕ

ՍԻՐՈՅ ՄՈԼՈՐԱՆՔԸ

ԺԱ.

Անակնկալ դէպք մը

—Ի՛նչ կուզես որ ըսեմ քեզի... վրայ բերաւ Թշուառականը՝ հաչելու ստիպուելուն համար վշտացած, Երբ խաղալ մարդ... չը հաչուեր բնաւ, և կը յուսայ միշտ։

—Բայց մեր դրամը Գրէտի-Լիօնէն է..., ըսաւ Ժան։

—Ալ դրամ չունի՛նք հօ...ս՛ա... պօռաց յուսահատ Լիւսիէն, և չէքերուն տետրակը սեղանին վրայ նետեց։

—Է՞ սրսի՛նք..., ըսաւ երիտասարդ կինը՝ չը գրուած Թուղթեր գտնալով տետրակին մէջ։ Ասո՞նք...

—Ատոնք բան մը չե՛ն արժեր, պատասխանեց Լիւսիէն։ Քեզի ըսի որ կորսնցուցի ամէն բան։ Հաչուէ պիտի տեսնաս։

Մտքի այդ վիճակին մէջ դժբաղդը անկարող էր հաշուելու։

Եւ ատկէ զատ իր ամուսինին տառապելուն վրայ կը մտածէր, որուն վկան էր հիմա, և զգալով անոր այդ վիճակը՝ ի՛նքն ալ կը տառապէր ներքնապէս։

Անոր տառապիլը գգլուժի արտայայտուժի մը, և հառաչանքները անվերջ յուսահատութեան մը վերագրեց, և ուզեց սիրտ տալ անոր։

Մօտեցաւ, ու գրկելով զայն.

—Ամէն բան կորսուած չէ՛, հոգդ մի՛ ըներ..., ըսաւ. միշտ քեզի իմ քովս ունիմ... կը սիրենք զիրար... և մեր սէրը նեցուկ պիտի ըլլայ մեզի։ Պէտք չէ՛ յուսահատիլ. եթէ ալ բան մը չունինք, կը խնայենք, քիչ մը կը զրկուինք, և մէկտեղ կ՚ապրինք նորէն աշխատելով... Հերիք է որ քեզի իմ մօտս ունիմ, հերիք է որ կը սիրես զիս. ալ ի՛նչ պէտք հարստութիւնը... կեցի՛ր, պիտի տեսնաս թէ ո՛րքան զօրաւոր եմ ես... և կրցածիս չափ պիտի օգնեմ քեզի՝ աշխատելով հետդ... Էտմօ՛նտ, տանիկ մի՛ ընկճուիր Էտմօ՛նտ... Էտմօ՛նտ...

Թշուառականը այդ պահուն խոյս տուաւ կնոջը բազուկներուն մէջէն, և ոտքի ելաւ։

—Ու՞ր կ՚երթաս..., հարցուց Ժան՝ անոր լուռ կենալէն և աչքերուն խոր հրդեհոր տեսարկներէն աւելի՛ կս անհանգիստ ըլլալով։

Կը պատրաստուէր հետեւիլ անոր Ժան, երբ Լիւսիէն սեղանին վրայէն չէքերուն տետրակը առնելով պատառեց.

—Նայիմ անգամ մը իրա՞ւ լմնցած է ամէն բան։

—Այո՛., հաչուէ,։ Ես քեզի ըսի արդէն թէ, կրնայ ըլլալ որ խաբուա՛ծ ըլլաս...

Թշուառ աղջիկը կ՚սկսէր կրկին յոյսերով ապրելու. յուսահատ վայրկեաններու մէջ յուսալը ա՛յնքան դիւրին է որ։

Եւ յետոյ, այդչափ հարստութիւն մը քանի՛ մը գիշերուան մէջ... անտարակո՛յս սխալած էր։

Լիւսիէն տհաճելի մտածումով մը համակուած էր, որովհետեւ ատ գիշեր ունեցածէն աւելին կորսնցուցած էր, և հիմա կը հաշուէր կրկին և կրկին։ Շատ ծանր էր իր կացութիւնը, որովհետեւ վերջին չէքը զոր ստորագրած էր, իր ունեցած հարստութիւնէն չա՛տ աւելի մեծ գումար մը կը ցուցնէր։

Աւելի որը ըրած մէկ հաչիւը կը յիչէր տարտամօրէն, որով դեռ 12,000 ֆրանք կը մնար իր հարստութենէն։

—Ինչպէս ուրեմն մոռցած և 15,000 ֆրանքի չէք մը ստորագրած էր։

Բայց թերեւս սխալած էր այդ օրը, և հիմա նոյն հաշիւն էր որ կ՚ընէր։

Երբ երկկողմանի հաշիւներուն գումարները լմնցուց, խոր լռութեան մը մէջ, զոր միայն գրիչին Թուղթին վրայ երթեւեկին ձայնը կը լեցնէր, Լիւսիէն ունեցած հարստութեան գումարը բաղդատեց չէքով վճարած գումարին հետ։

Պաղ քրտինք մը ճակտին վրայ փայլեցաւ, սոսկումի անհելի արտայայտութեամբ մը մեծցան աչքերը, և ջղային սարսուռ մը պատեց իր ձեռքերը։

Վերջին չէքով իր հարստութենէն 4,000 ֆրանք աւելի ստորագրած էր։ Եւ հիմա մինակ մոխրացումը չէր, այլ ամօթը, անպատուութիւնը, որ կը պատէր զինքը։ Լիւսիէն գիտէ՛ր ատ կէտը։

Ժան անոր դէմքը դիտելով անհամբեր, չէր հասկնար թէ ի՛նչ զգացում էր որ կը խռովէր զայն։

—Է՛ ուրեմն..., ըսաւ աղջիկը։ Դեռ քիչ մը մնացած է, այնպէս չէ՞...

—Ոչ՛, պատասխանեց Թշուառականը, որ չը համարձակեցաւ ամբողջ ճշմարտութիւնը խոստովանիլ. ոչի՛նչ մնացած է...

—Ոչի՛նչ...

—Ամէ՛ն բան կորսուած է...

Այդ նախադասութեան արտասանած չեղտին վրայ Ժան վերջին ծայր յուսախաբութիւն մը զգաց, անհելի վերջ մը նշմարեց ատոր մէջ...Թերեւս անձնասպանութեան մտածում մը...

Եւ սակայն վասը տաոր վրայ չէր խորհէր երբեք։

Հոգին անկարող էր զգալու անձնասպան ըլլալու համար պէտք եղած զօրութիւնը, որովհետեւ այդ ոյժը պատւոյ զգացումի մը վրայ հաստատուած է։

Իր մէջ յուսահատութիւն մը չէր որ տիրած էր, այլ անհելի սոսկում մը։

Բայց ամուսինը սիրող կնկան մը պարտականութիւնը անոր յոյս ներշնչել... հակառակ իր տկարութեան զօրաւոր ըլլալ չէ՞ ամէնէն ցաւալի վայրկեաններուն իսկ...

Ատ պարագային է որ իրեն սահմանուած պարտականութիւնները կատարած պիտի ըլլար կին մը։

Ժան ատ հիանալի գործը ստանձնելէ ետ չէր մնար։

Ամուսինին հանդէպ չուայլած գորովի արտայայտութիւններուն մէջ կրկնապատկեց իր սէրը։

Ինչ պէտք է հարստութիւնը..., ըսաւ անոր։ Այլևս խաղալու չես երթար. ատ ամէն բան... իմ քովս պիտի մնաս... Պիտի տեսնա՛ս թէ որքան աղէկ բան է սիրուիլը, և թէ ինչպէս աշխատելու քաղցրութիւն մը պիտի տայ անիկա քեզի... Ուրիշ չա՞տ մարդիկներ կան որ բան մը չունին... Վերջապէս մեզի ապրելու համար ինչ պէտք է... քիչ մը բան։ Ես գրեթէ ծախք մը չունիմ... և աւելի քիչ պիտի ծախսեմ ատկէ ետքը... կը կանոնաւորենք մեր կեանքը, և չափաւոր կը բաւականանք։

Լիւսիէն իրեն սպառնացող ահաւելի գործերուն ներքեւ ընկճուած չէր լսեր Ժանին ըսածները։

—Եւ յետոյ, աւելցուց Ժան՝ պաշտելի անուշութիւնով մը. երբ... մեր պզտիկը աշխարհ գայ, յաջորդ ամիս անտարակոյս, պիտի երթամ հօրս, և վստահ եմ որ ան չպիտի կրնայ դիմադրել ալ... Անոր բան մը չպիտի ըսեմ մեր քաշածներուն վրայ, բայց պիտի ջանամ դրամ առնել անկէ...

Թարգմ. ՇԱՀԻՆ

(Շարունակելի)

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ՍԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 1,150,030,616 ՖՐԱՆՔ — ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 387,440,000 ՖՐԱՆՔ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ՚ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, և այլն։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, շաբաթական փոքր վճարումներով. — (միևնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈԳԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ, ԹՈՒՆԷԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ եւն. արկածներու դէմ, աշխարհիս ամէն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար շաբաթական փոքր վճարումով մը, այսինքն ՄԷԿ ՖՐԱՆՔՈՎ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ՚ընէ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ՚ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեանս դրամատունն է՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ ի Պոլիս. = ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԵՄ-ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ

Ղալաթիա Օսմ. Պանքային դէմը, Ինայէթ խան, թիւ 7, 8, 9 եւ Պոլիս Քէնտզլեան խան թիւ 21 - 22

ՏՔԴ. Յ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԲԺԻՇԿ ՄՈՐԹԻ, ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ, ԱՅՐԵՐՈՒ ԵՒ ԿԻՆԵՐՈՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒՆ. ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ցեկեալ բժիշկը, որ 15 տարի շարունակ պաշտօնավարած է Գոսթէմուլենիի նահանգին հիւանդանոցներուն մէջ ուր վերոյիշեալ հիւանդութիւնները տնչափ տարածուած են, և որ 5 տարիէ չափ ալ Եւրոպայի այդ հիւանդութեանց յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած, և գործնական փորձեր ըրած է և այս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենավերջին մեթոտներուն մէջ ձեռնհասութիւն ձեռք բերած, այժմ հաստատուած է Բերա Պէօյիւք Բարմագ գաբու թիւ 10 տունը, և կէս օրէն մինչեւ ժամը 11 կը գտնուի Պոլիս, Պաղչէ գափու պահակատեղին դիմացը, Քիւչիւքեան դեղարանը, ուր կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որչափ ալ հինցած ըլլան ատոնք։ Ուրբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։ 100—27

ՀԱՅ ՍՆՏՈՒԿՃԻ ՀԱՐՄԱՆԻՔԻ

ՄԱՔՍՈՒՏ ԳԸԼԸՃՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Էսկի-Զաապթիյէ

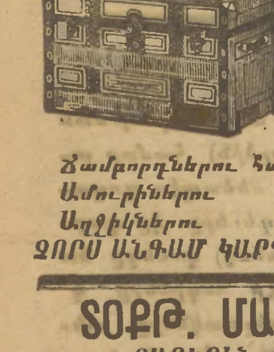

ԱՊԱՌԻԿ

ՄԻ՛ ՈՒԶԷՔ

ԶԳԻՏԻ

ՏԱՄ

ԱՊԱՌԻԿ

ԶԳԻՏԻ ՏԱՄ

Ծամբորդներու համար 5 % զեղչ

Ամուրիններու » 10 % »

Աղջիկներու » 50 % «

ԶՈՐՍ ԱՆԳԱՄ ԿԱՐԳՈՒՌՂՆԵՐՈՒ ԶՐԻ

ՏՕՔԹ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ

ԲԱՐԻԶԷՆ ՎԿԱՅՈՒԱԾ

Վիրաբոյժ, մանկաբարձ, մասնագէտ կանանց հիւանդութեանց.

Կը դարմանէ ներքին և արտաքին հիւանդութիւնները, կը կատարէ վիրաբուժական գործողութիւնները վերջին կատարելագործեալ դրութիւններով։

Բարիզի, Նանսիի հիւանդանոցներու մէջ երկար տարիներ օգնական բժշկի (էքսթէրն) պաշտօնը վարած ըլլալով, գործնական և փորձառական երկար ուսումնասիրութիւններ ընելէ վերջ՝ այս անգամ Կ. Պոլիս եկած և հաստատուած է Բերա, Թարլա-Պաշի 136 թիւը։

Ծ.Ն. Հիւանդներ կ՚ընդունի ամէն օր կէս օրէն վերջը իր բնակարանը, ժամը 1—3 (Ը. Ե.), Երեքշաբթի օրերը միեւնոյն ժամուն կը դարմանէ ձրիաբար կարօտ հիւանդները։

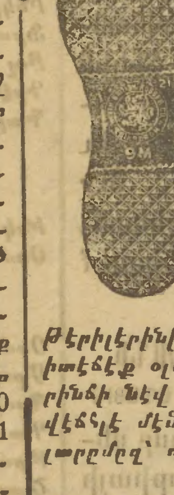

ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԲՈՊԷՐ ՎԷ ՇԻՐՔԷՔԵԱՍԸ

ՄԷՐՔԷԶ ՏԷՔՍՈԸ

Էսկի Զապթիյէ ճատտէսինտէ Թօմսօն խանընտա

Տանընըզը, պէյիմի վէ զէրաֆէթիյէ մաարուֆ օլան արալան վէ Թէրազիլի խալիս Ինկիլիզ լասթիգ գալօշլարըմըզ պու սէնէ տահա մէթին վէ զարիֆ պիր սուրէթտէ իմալ խըլընմըշ տըր։ Թօբտան սաթըն ալմագ իսթէյէն տիւքքեանճըլար Էսկի Զապթիյէ ճատտէսինտէ Թօմսօն խանընտա քեաին մէրքէզ տէբօմըզա կէլսինլէր. միւշտէրիլերինի մեմնուն իթմիշ օլաճագլար տըր։ Բէրաքէնտէ սուրէթիյլէ միւրաճաաթ էտէճէք օլան էհալիի մուհթէրէմէ՝ պալէտաւէքի մարգա իլէ մէնգուշ օլան պիրինճի նէվ խալիս Ինկիլիզ լասթիք գալօշլարտան իշթիրա էյլէտիքլերինտէ մէմնուն վէ միւսթէֆիտ օլաճագլարը Թէէմին օլունուր. լասթիք գալօշլարըմըզ՝ ումում լասթիք գալօշ սաթան տիւքքեանճըլարտա պուլունուր։

Ումում մէմալիքը ճարզիյէ աճէնթէսի — ԿԷՏՕՐԼ 54—47

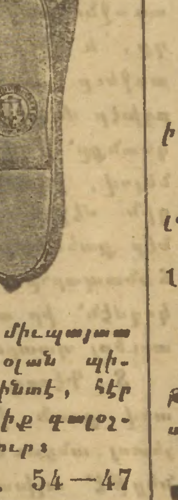

ՑԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԵՆԱՑ. ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎՈՒ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՎԻԷՆՆԱ 1860ԻՆ

Գ-րասէնեակ Հաճօբուլօ խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ՝ Գ. ՑԵՐԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը. — 35 տարեկան մէկը որ կ՚ուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քսանհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրք. պիտի վճարէ. ու պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆրք. հնչուն դրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն իւր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարներ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթ. իշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումն կ՚երաշխաւորէ իւր բոլորով։

ՆՇԱՆ ՋԱՄԻՋԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ

ԵՒ

ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ՚ուզէ՞ք հարսնիքներնուդ փայլը աւելցնել, գեղանի «էֆէ» մը տալ մոմերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ՋԱՄԻՋԵԱՆԻ վաճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ կը զարդարուին նաեւ մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր մոմեր, անմրցելի աժան գիներով։ Կը գտնուին նաեւ հոն հարսի կիւլանտ, քօղ, քողքի սնառւկ, զարդարուած կողով, ծաղիկ, փետուր, եւն. եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի Տէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Ջամիչեանի հարսանեկան մոմերու ճոխ վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաեւ ձեր քսակն ալ գոհացուած պիտի գտնէ։

ՍԽԱԼ ՏԵՂ ՉԵՐԹԱՔ

ՆՇԱՆ ՋԱՄԻՋԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Քամանճօ Խանի տակ Թիւ 86

ՊԱՅԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1899տա մէրի իւլ իճրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրք. 19,534,276

» » հանկըն » » » 460,267,203

» » » » բրիմի » 1,433,965

Էօմիւր Է-ւէլէնէ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիւ չէրաիթ իլէ սիկուրթա աքտ իտէր

Եանկըն Է-րըը հէր նէվի պինա վէ էչեա իւզէրինէ սիկուրթա աքտ իտէր։

Նաքլիյաթ Է-ւըլըրըն Է-րըը մալ, էվրագը նագտիյէ վէ վաբօր սիկուրթալարը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% Թէմէթթիւ Թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրը (Տէրսաատէթտէ Գրէտի Լիօնէ,)Լօնտրատա Անկլօ Աւոթրիան Պանգ, (Սօֆեատա Պանգ Նասիօնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իչիւն միւստաիտ վէ միւթէպէր քէֆալէթլի աճէնթէլէր արանըլըյօր

Թիւրքիա իչիւն ումումի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա, Մէր Թէպանի սօգագ Ճէզաիրխան

ՈՒԷՍԹԸՐՆ

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸՅԼԱՔՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օլունան գիյմանլարըն մէճմուի ինկ. լիրա 6,000,000

Մէվճուտ աքչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ » » 1,250,000

Քեամիլէն Թէէտիյէ օլունմուշ սէրմայէ » » 410,000

Թիւրքիա չիւպէսինին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպօլ, Պահճէ Գաբու, Անատոլու Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իչկիւզար վէ միւթեպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տըր

ԻԽԹԱՐ. — Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալման գումբանիալարըն սէրմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալտէ Ուէսթըրընքի 125 % տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ Ուէսթըրն բօլիչալէրինէ Թէֆէվվուգ պէխշ էյլէմէքտէ էն պէօյիւք Թէէմինաթ տըր։

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER MANIFACTURING Co.

ՍԻՆԿԸՐԻ կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարներն լոկ Սինկերի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն ՍԻՆԿԷՐ Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

ԲԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։ 2. Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թիւնէլին եաեւ։ 2. Թրամվէյի կայարանին դիմաց։

ՊՈԼԻՍ՝ 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ՝ Չարշը պոյը թիւ 120։

ԴԱՍԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆՔ ՁՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի, Բերա, Մեծ փողոց թիւ 343 և 343 կրկին. Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։

Կեղծերէն զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընելու է։

1903 ՏԱՐՒՈՅ

ԳՐՊԱՆԻ ՕՐԱՑՈՅՑ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ԳԻՆ 20 ՓԱՐԱ

Սարըեան եւ Ընկ. տպարանէն հրատարակ ելաւ գրպանի Պատկերազարդ Օրացոյցը 1903 տարւոյ, որուն մէջ կը գտնուին Եւրոպական բոլոր վեհապետներու պատկերները։

Կեդրոնատեղին է Սարըեան և Ընկ. տպարանը։

Կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց և Բերայի ծխավաճառաց խանութները։

ՄԵՑ ՄԸ ԱՉՔԷ ԱՆՑՈՒՑԷՔ

Որո՞ւ պէտք չէ՝ գուլպա, Թաշկինակ, ֆանէլա, սեղմիրան, փողկապ և այլ ամէն տեսակ անհրաժեշտ պիտոյք և զարդեղէններ, ինչպէս նաև նորելուկ ասէներ կանանց ու տղայոց համար. և ատոնք բոլորն ալ մաքուր և Թարմ ապրանք ըլլալով մէկտեղ անմրցելի կերպով քիչ շահով կը ծախուին. ո՞ւր, գիտէ՞ք.

Կ. Պոլիս, մեծ ռուկայ Քիւրքճիճեքրու դրան կից 41-43 թիւ ԱԴԱՄ ՎԱՐԴԵԱՆԻ խանութը։

Դիմել նաև Ադամ Վարդեանի Սուլթան-Համամ Միթիլլի գրամատան դէմ 58 թիւ մասնաճիւղը, ուր պիտի գտնէք ձեր ճաշակը գոհացնող դիմացկուն հագուստներ։

ԳԱԹՐԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՄ

Կէօքիւս նէզլէլէրիյլէ միզաճ, էօքսիւրիւքլէր վէ նէֆէս տարլըղընա վէ զարար վէ էնէի պաշլամըշ վէրէմին Թէտավիսինտէ Թէէսիրաթը չէքտա պախաս հաւեպիյէյէ մէմլէքէթիմիզ սէրատէ մէպպաս հագիգէտլիկին էզեմէրիա Թագտիր վէ Թաքսինինի վէ մէճիտի Թըպպիէ վէ Սըհհիյէի ումումիյէնին Թաստիգինի իհրազ էյլէմիշ տիր։

Ումում տէբօ վէ էճզախանէլէրտէ պուլունուր։ Թաշրատան սիբարիշ վուգուընտա ՆԷՆԻ Ցամիի չէրիֆ մէրաքեզի վէնիկէրի գարշըսընտա Քեազիմ պէյին էճզա տէբօսունտա միւրաճաաթ օլունմալը տըր։ 33—32

Իսկիւտար Գոփթոն Պոլը, նոր շինուած Թարոնին ճիշդ դիմաց 600 կանգուն գետին մը կայ ծախու, որ անկիւն գլուխ է. և տասներկու կանգուն երես ունի ճամբէն վրայ ու 50 կանգուն երես ալ՝ փողոցին մէջ. ծովահայեաց ու խիստ օդասուն. յարմար օդափոխ բնակարանի շինութեան։ Դիմել «Մանզումէ»ի խմբագրատունը։

Տէր և Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՓՍԷՐԵԱՆ